

EURÓPAI DEKLARÁCIÓ AZ ÉLELMISZEREKRŐL, TEHNOLOGIÁRÓL ÉS TÁPLÁLKOZÁSTUDOMÁNYRÓL

PREAMBULUM

Mi, Az Első Európai Élelmiszer Kongresszus (First European Food Congress, Ljubljana, Slovenia, 2008) elfogadjuk a FAO/WHO Deklarációját a táplálkozásról (Róma, 1992) és a FAO/WHO Deklarációját az élelmiszer biztonságról (Peking, 2007). Ezzel a Deklarációval rá kívánunk mutatni azokra az élelmiszerekkel, technológiával és táplálkozással kapcsolatos kérdésekre, amelyek fontosak Európa számára.

AKIKHEZ A DEKLARÁCIÓ SZÓL

Az élelmiszerekkel, a technológiával és a táplálkozással foglalkozó deklaráció megszólítottjai az európai fogyasztók, politikusok, tudósok, az élelmiszeripar és más érdekeltek.

AZ ÉLELMISZER ÉS A TÁPLÁLKOZÁS

Az ember növekedéséhez, fejlődéséhez, a szervezet funkcióinak biztosításához élelmiszerre van szükség. A helyes táplálkozás igényli a jól kiegyensúlyozott diétát, amely biztosítja valamennyi tápanyag megfelelő napi mennyiségét és az optimális energia felvételt a szervezet számára. Az élelmiszernek biztonságosnak kell lennie, táplálónak, fenntartható módon biztosítottnak és figyelembe kell vennie a fogyasztó méltóságát és kulturális identitását.

AZ EURÓPAI ÉLELMISZERTUDOMÁNY, TECHNOLÓGIA és TÁPLÁLKOZÁS

Az európai élelmiszertudomány, a technológia és táplálkozástan szakemberei hozzájárultak az élelmiszer termelésben, tartósításban, feldolgozásban, tárolásban és elosztásban , éppen úgy mint a táplálkozástanban és az emberi jólét elért fontos fejlesztési eredményekhez hasznosítva az alapkutatások vívmányait ezen az alkalmazott területen. Ezek a szakemberek egy sor tudományos és szakmai egyesületbe szerveződtek. Előbbiek általában egy-egy országhoz kapcsolódnak, de olyan régiók csoportjai is alakultak, amelyeket az azonos táplálkozási szokások kötnek össze. Szakmai területük lehet általános (átfogó) vagy egy-egy szűkebb tudomány- illetve szakterület mint pl. biológia, kémia, biokémia, biotechnológia, mikrobiológia, műszaki tudomány, táplálkozástudomány, orvostudomány, és más kapcsolódó területek.

Ezen deklaráció célja egy központi fórum létesítése valamennyi, előbbieken említett, diszciplína részére, szolgálva ezzel optimális módon mind általánosan az európai lakosságot mind a tudósok közösségét, a politikusokat, törvényhozókat és az ipart. Ez a kohézió lehetővé fogja tenni, hogy Európa sikeres legyen a nemzetközi piacon, hogy növelje az egészséges élelmiszerek hozzáférhetőségét, hogy a világot a tudományos igényesség normái felé vezesse.

AZ EURÓPAI ÉLELMISZERTUDOMÁNY TECHNOLÓGIA ÉS TÁPLÁLKOZÁSTAN KOHÉZIÓJA

Ez a deklaráció célul tűzte ki, hogy kezdeményezze az európai élelmiszer tudósok, élelmiszer technológusok és táplálkozási szakemberek megbeszélését, amely kialakíthatja azt a mechanizmust, amely- remélhetőleg- lehetővé teszi a jövőbeni integráció elérését.

A másik cél az európai élelmiszeripar segítése az élelmiszerminőségi és élelmiszerbiztonsági szabványok harmonizálásában. Mindezek a kezdeményezések elősegíthetik, erősíthetik, terjeszthetik azt a véleményt, hogy az élelmiszertudósok, technológusok és a táplálkozástan szakértői befolyásolhatják az európai gondolkodást a technológia, tudomány, politika, környezetvédelem, szociális és kulturális területen. Mindenesetre ezt úgy kell realizálni, hogy ne zavarják meg a regionális specifikásokat az élelmiszerek, diéta, táplálkozás szokásait Európa területén, mivel a változatosság generálhatja a jövőbeni felfedezéseket és innovációt.

A MEGVITATANDÓ FŐ TÉMÁK

Ez a Deklaráció különösen a következő témakörökben fogja ösztönözni a véleménycserét és vitákat:

- Az élelmiszer mint igen fontos stratégiai és politikai tényező
- Az élelmiszerek kontaminációja mikrobiológiai, kémiai és fizikai tényezők hatására vagy az allergének megmaradnak a jövőben is a közegészségügy kulcskérdésének.
- A helyi élelmiszertermelés kihat a regionális kultúrára, megőrzi a biológiai diverzitást és hozzájárul a regionális szociális és gazdasági stabilitáshoz.
- A nagy távolságú szállítási láncok csökkenthetik az élelmiszerek minőségét és kedvezőtlenül hathatnak a környezetre

Az élelmiszernek kulcsszerepe van a jó táplálkozási szokások kialakításában és megtartásában az élethosszig tartó egészséges életmód részeként.

- Az elhízás és a diéta-függő nem-fertőző betegségek gyakoriságának növekedése egyike a legnagyobb közegészségügyi problémáknak és okozója a szociális kiadások növekedésének.

- Az oktatás jelenlegi helyzete az ismeretterjesztés szintje nem elegendő ahhoz, hogy a fogyasztók megfelelő informáltsággal tehessék meg választásukat.
- Az élelmiszerlánc résztvevőinek szakmai oktatása és nevelése igen nagy kihívást jelent

ALAPELVEK, AMELYEKET MEGTARTANI ÉS TÁMOGATNI KELL

A táplálkozási szempontból megfelelő, biztonságos élelmiszerellátás alapvető emberi joga minden fogyasztónak:

- Mindenki joga a hozzáférés az élelmiszerrel, a diétával és annak az egészséget befolyásoló hatásával kapcsolatos megbízható információhoz.
- Az élelmiszer előállítását, feldolgozást, szállítást és elosztást fenntartható módon kell megvalósítani figyelembe véve mind a környezeti, szociális és etikai következményeket, mind a törvényi szabályozást és nyomon követhetőséget.
- Üdvözölni kell az olyan technológiai fejlesztéseket, amelyek meghatározott csoportok speciális táplálkozási igényeinek biztosítását teszik lehetővé.
- Teljesíteni kell az élelmiszerek címkézésében a tisztességes, megfelelő tájékoztatást együttműködve az élelmiszeriparral és az élelmiszer minőséget ellenőrző szervezetekkel.
- A jól érthető, tudományos alapokon nyugvó média-tájékoztatás elismerten nélkülözhetetlen tényezőnek tekintendő
- Elő kell segíteni azon ismeretek terjesztését, amelyek a helyes táplálkozást és életmódot propagálják, mint olyan tényezőket melyeknek kulcs szerepük van a betegségek megelőzésében és gyakoriságuk csökkentésében.
- Mindenki joga minél korábbi korban olyan az élelmiszerekre és táplálkozásra vonatkozó oktatásban részesülni, amely képessé teszi, hogy felelősséget vállaljon a saját egészségét fenntartó élelmiszer választásra.
- Az élelmiszeripari vezetőknek fel kell ismerni a táplálkozással és élelmiszerbiztonsággal kapcsolatos szakértelem fontosságát és biztosítaniuk kell a megfelelő feltételeket az élelmiszerbiztonság megvalósításához.

A LEGFONTOSABB TEENDŐK

Ez a deklaráció a következők megvalósítását kívánja támogatni:

- Az élelmiszer előállítók, feldolgozók és elosztók, kereskedők vegyék figyelembe a hivatalos előírások mellett az etikai szempontokat az élelmiszerlánc valamennyi művelete során

-A szakértők végezzék munkájukat a szakmai és etikai irányelvek figyelembe vételével.

- Az államok és más felelős hatóságok és intézmények harmonizálják a különböző nemzeti szabályozásokat, hogy gyorsabban és hatékonyabban alkalmazkodhassanak a jövő globális változásaihoz.

- Az államok és más felelős hatóságok és intézmények folytassanak olyan élelmiszer politikát, amely figyelembe veszi a szociális és kulturális különbségeket, a szaktudást és a specifikus szükségleteket.

- Minden szakember , aki az élelmiszertudomány, a táplálkozásban, a technológia területén tevékenykedik folytasson kampányt egy olyan oktatási rendszer érdekében, amely a fogyasztók jobb tájékozottságát eredményezheti a hatékony ismeret átadás révén.

- Válgjon mindenki képessé, hogy felelős legyen saját egészségéért és a megfelelő élelmiszerek választásáért.

- Az aláírók megtesznek mindent, ami számukra lehetséges, hogy az ebben a deklarációban lefektetett elvek érvényesüljenek.
